

Kursbeskrivning: Medie- och marknadsjuridik (7,5 hp)

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Medie- och marknadsjuridik läses som fristående kurs. Kursen omfattar 5 p/7,5 hp.

Kursens mål är att förmedla kunskap om och fördjupad insikt i det medie- och marknadsrättsliga systemet och att ge kursdeltagarna förståelse för och förmåga att tillämpa medie- och marknadsrättens särskilda perspektiv

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- redogöra för det aktuella regelverkets funktion som konfliktlösare,
- identifiera, presentera och lösa juridiska problem inom kursens sakområde.

Kursen innehåller följande kursmoment:

Marknadsrätt, immaterialrätt, och viss offentlig rätt.

Pedagogiken

Kursen inleds med en orientering om den svenska rättsordningens uppbyggnad och grundläggande rättskällor, med särskilt betoning på det medie- och marknadsrättsliga systemet. De rättsområden som primärt berörs är marknadsföringslagstiftningen och den immaterialrättsliga lagstiftningen. De immaterialrättsliga frågor som tas upp har fokus på marknaden: upphovsrätt, design och varumärken. I förhållandet till immaterialrätten behandlas också företagshemligheter. Vidare berörs frågor rörande den svenska offentliga rättens förhållande till det medie- och marknadsrättsliga systemet, i synnerhet yttrandefrihetsgrundlagen, tryckfrihetsförordningen, lagen om personuppgifter och offentlighetsprincipen.

Undervisningen bedrivs i form av föreläsningar, rättsfallsseminarier, och självstudier av kurslitteratur, lagstiftning och rättsfall. Den relevanta lagstiftningen ska läsas parallellt med kurslitteraturen. De paragrafer som är mest relevanta framgår av kurslitteraturen och undervisningen. All undervisning är obligatorisk. Obligatoriet innebär att tentamen kan avse

Juridiska institutionen

vad som behandlats på föreläsningarna, även om det inte återfinns i kurslitteraturen.

Rättsfallsseminarierna syftar till att ge kursdeltagarna möjlighet att identifiera, analysera och diskutera rättsliga frågeställningar som uppkommer vid avgörande av ett konkret fall. Inför rättsfallsseminarierna förväntas studenterna ha läst de rättsfall som ska behandlas under seminariet. Under seminariet delas studenterna upp i grupp för att diskutera och svara på frågor angående rättsfallen i syfte att kunna presentera rättsfallen inför sina klasskamrater.

Frågor som kan vara en hjälp för att komma igång med diskussionen är följande:

1. Vilken domstol(ar)/myndighet är det som avgör målet?
2. Vem är kärke respektive svarande i målet?
3. Vad är omständigheterna i målet? Vilket/a agerande har lett till att det blev en domstolsprocess?
4. Vilket rättsområde befinner vi oss inom?
5. Vilka är grunderna för käreandens talan? Identifiera vilka lagrum som är aktuella (eller vilka lagrum som idag skulle bli aktuella med tanke på ny lagstiftning)?
6. Vilka sanktioner yrkas?
7. Hur bemöter svarande käreandens argument?
8. Vad är de juridiska problemen (rättsfrågan/orna) i målet?
9. Vad är domslutet?
10. Vad är skälen för domstolens domslut?
11. Avgörs målet i en eller fler instanser? Finns några skillnader i hur domstolarna dömer?
12. Finns det någon skiljaktig mening? På vilket sätt skiljer sig den från domslutet?

Frågorna kan studenterna fundera på redan vid genomläsningen av rättsfallen.

Varje kursdeltagare ska skriva en sammanfattning av ett rättsfall (rättsfallskoncentrat) där de övar att kort redovisa relevanta fakta och den eller de rättsfrågor som fallet aktualiserar.

Instruktioner bifogas.

Närmare om kursens uppbyggnad

De rättsområden som primärt berörs är marknadsföringslagstiftningen och den immaterialrättsliga lagstiftningen. Marknadsföringslagstiftningen reglerar hur reklam och annan marknadsföring måste utformas för att inte vara olaglig. De immaterialrättsliga frågor som behandlas har sin fokus på upphovsrätt, design och varumärken. Särskilt vikt läggs vid hur ensamrätter används i praktiken som skydd och konkurrensmedel. I förhållande till ensamrätterna behandlas också vissa aspekter av regleringen av företagshemligheter. Vidare berörs frågor rörande den svenska offentliga rättens förhållande till det medie- och

marknadsrättsliga systemet, i synnerhet yttrandefrihetsgrundlagen, tryckfrihetsförordningen, lagen om personuppgifter och offentlighetsprincipen.

Obligatorier

All undervisning är obligatorisk. Ev. dispens söks skriftligt eller via mail, med motivering, hos kursansvarig.

Varje kursdeltagare ska skriva ett rättsfallskoncentrat.

Internationella och komparativa inslag på kursen

Den svenska marknadsrätten och immaterialrätten bygger till stor del på internationella konventioner och EU-rätten, vilket lyfts fram i kursen.

Samverkan med det omgivande samhället

Rättsfallsseminarierna syftar till att ge kursdeltagarna insikt i den praktiska tillämpningen av rätten. Det är i den praktiska tillämpningen inför domstolarna på området de ofta abstrakta och generellt hållna rättsreglerna levandegörs.

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

Innan kursen startar blir de antagna kallade till ett obligatoriskt upprop, i samband med detta görs registreringen. De reserver som tros ha en chans att få en plats blir kallade till ett reservupprop. Observera att om man inte bevakar sin plats på respektive upprop kommer man automatiskt att förlora sin plats.

Studenter som tidigare varit registrerade på kursen men vill läsa om den, får göra det i mån av plats. Dessa studenter måste omregistrera sig på kursen, detta görs i FastReg från och med 1 vecka före kursstart eller hos amanuensen.

Avregistrering

Studenter som av olika anledningar inte avser att läsa kursen ska avregistrera sig hos amanuensen alternativt på Studentexpeditionen senast en vecka efter kursstart. Endast förstagsregistrerade är garanterade en plats i gruppundervisningen. Om du inte vill läsa kursen och glömt att avregistrera dig, räknas du inte som förstagsregistrerad vid ett senare tillfälle.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

Kurslitteratur

Maunsbach & Wennersten, *Grundläggande immaterialrätt*, Gleerups, 3 uppl., 2015
 Nordell, *Marknadsrätten - en introduktion*, Norstedts Juridik, 7 uppl., 2017

Lagtext

Tryckfrihetsförordning (1949:105)
 Yttrandefrihetsgrundlag (1991:1469)
 Marknadsföringslag (2008:486)
 Bilaga I Den svarta listan Tillkännagivande (2008:487) med anledning av marknadsföringslagen (2008:486)
 Prisinformationslag (2004:347)
 Alkohollag (2010:1622)
 Tobakslag (1993:581)
 Radio- och tv-lag (2010:696)
 Lag (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster
 Lag (1978:800) om namn och bild i reklam
 Personuppgiftslag (1998:204)
 Lag (1998:112) om ansvar för elektroniska anslagstavlor
 Lag (2003:389) om elektronisk kommunikation
 Varumärkeslag (2010:1877)
 Rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om gemenskapsvarumärken ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2424 av den 16 december 2015
 Lag (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk
 Mönsterskyddslag (1970:485)
 Rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning
 Lag (1990:409) om skydd för företagshemligheter
 Lag (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar

Rättsfall

1 NJA 1999 s. 749 (Björnes Magasin)
 2 MD 2015:18 (Svensk Mjök mot Oatly AB)
 3 MD 2015:11 (Fredagsmys)
 4 Datainspektionens beslut mot Svenska Spel, 16 oktober 2015, Diariernr 1382-2014
 5 NJA 2014 s. 580 (Mon.Zon Sverige AB mot Layher AB)
 6 NJA 2015 s. 1097 (Tv-utsändning av idrottsmatch)
 7 NJA 2008 s. 309 (Reklamavbrott)
 8 NJA 1998 s. 633 (Företagshemligheter)

Lagtext och rättsfall kan hittas bland annat på <http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/> och www.lagen.nu och på databaserna InfoTorg Juridik och Karnov som finns på Stockholms universitetsbiblioteks hemsida <http://www.sub.su.se/>. Studenterna förväntas ta del av lagtexten och rättsfallen på eget hand.

Rekommenderad litteratur

Kapital 1-3 ur Lundberg et al, Juridik - civilrätt, straffrätt, processrätt, 3 uppl., 2015 eller annan bok om grundläggande juridik

Funke, Yttrandefrihet på nätet IIS internetguide, nr 2. Version 2.1 2016, <https://www.iis.se/fakta/yttrandefrihet-pa-natet/>

ICC:s regler för reklam och marknadskommunikation, 2011 International Chamber of Commerce och ICC Sweden, http://www.icc.se/reklam/svenska/marknadsforingskoden_swe_2011.pdf

Personuppgifter i sociala medier, Myndigheter, företag och andra organisationers ansvar, Datainspektionen, <http://www.datainspektionen.se/lagar-och-regler/personuppgiftslagen/sociala-medier/>.

Annat material kan utdelas under kursens gång för att komplettera den obligatoriska kurslitteraturen.

Förberedelser inför undervisningen

Studieanvisningar

Studieanvisningar finns på schemat

Examination

Examinationsmoment

Examination består av tre moment:

- (a) Ett rättsfallskoncentrat
- (b) En skriftlig hemtentamen
- (c) En muntlig tentamen i form av ett slutseminarium

Kursen avslutas med en skriftlig hemtentamen och en muntlig tentamen i form av ett slutseminarium. Alla kursdeltagare ska skriva en skriftlig hemtentamen i form av en PM som identifierar, presenterar och löser ett fiktivt juridiskt problem inom kursens sakområde. Den skriftliga hemtentamen är ett individuellt, självständigt arbete. PM:en ska vara objektiv och ska identifiera viktiga fakta och juridiska frågor, referera de relevanta rättskällor, tillämpa lagen på relevanta fakta, och dra logiska och väldokumenterade slutsatser.

Hemtentamen skall vara mellan cirka 5 -10 A4-sidor, med angivna källor och i sedvanlig stil, marginal och radavstånd (1,5). Den ska skickas per e-post till lydia.lundstedt@juridicum.su.se och christine.storr@juridicum.su.se.

Det som spelar in vid betygsbedömningen är:

- hemtentamens layout och formalia (Är det snyggt, språkligt korrekt? etc.)
- organisation/struktur/disposition av texten
- korrekt hantering av källor (värde av rättskällan, rätt sätt att hänvisa)
- täckning av ämnet (identifierat relevanta problem och rättskällor, tillämpat rättskällorna korrekt och genomfört en väl grundad analys)
- det sammanvägda helhetsintrycket

På slutseminarium ska svaren på hemtentamen presenteras, diskuteras, och kritiskt analyseras i grupp inför klassen. Grupperna meddelas efter inlämningen av tentamen.

Alla grupper och gruppmedlemmar ska vara förberedda på att presentera hela tentamen men i praktiken kommer grupperna endast presentera vissa delar av hemtentamen eller få möjlighet att kommentera en annans grupps presentation. Vid slutseminariet är du inte bunden till det du tidigare har skrivit i din hemtentamen, för det fall du upptäcker brister i hemtentamen. Gruppen behöver inte vara överens om hur ett visst juridiskt problem ska lösas utan kan presentera olika lösningar. Presentationen av hemtentamen bör ske med hjälp av PowerPoint eller liknande hjälpmedel. Tänk på att inte ha för mycket text på bilderna. Ni får absolut inte läsa upp hemtentamen ord för ord. Tänk på att prata tydligt med klar röst och att hålla ögonkontakt med publiken. Efter presentationen ges möjlighet för de andra kursdeltagarna att ställa frågor.

Det som spelar in vid betygsbedömningen är:

- presentationens form och format (seriös och professionell, bra hjälpmedel som PowerPoint, håller tiden)
- organisation/struktur/disposition (möjligt för publiken att hänga med)
- täckning av ämnet (även om tiden är begränsad skall även den muntliga delen vara sammanhängande och gå att följa självständigt)
- det sammanvägda helhetsintrycket.

Resultatet av rättsfallskoncentratet sammanvägs med resultaten på den skriftliga hemtentamen och den muntliga tentamen.

På kursen kan betygen A, B, C, D och E (godkända resultat) samt Fx och F (underkända resultat) erhållas. Resultatet meddelas ca. tre veckor efter det slutliga seminariet.

Betygskriterier enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan

- A Uppnår lärandemålen på ett utmärkt sätt.
- B Uppnår lärandemålen på ett mycket bra sätt.
- C Uppnår lärandemålen på ett bra sätt.
- D Uppnår lärandemålen på ett godtagbart sätt.
- E Uppnår lärandemålen på ett godtagbart sätt, men bristfälligheter förekommer.
- Fx Uppnår lärandemålen på ett bristfälligt sätt.
- F Uppnår inte lärandemålen.

Begäran om omprövning:

Begäran om omprövning ska lämnas skriftligen till amanuensen. Begäran ska vara noga motiverad och en kopia på tentamen måste bifogas. Observera att den som hämtar ut sin originaltentamen förlorar möjligheten att begära omprövning.

Funktionshinder

Allmänt

Målet är att alla studenter vid Stockholms universitet ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett funktionshinder. Du kan läsa mer i Stockholms universitets "Handlingsplan för likabehandling av studenter med funktionshinder" på www.su.se under rubrikerna "Utbildning", "Studentservice" och "[Studera med funktionsnedsättning](#)". Kontakta Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning i god tid före studiestarten för att diskutera ditt individuella stödbehov och för att få nödvändig information. För att boka tid och diskutera stödåtgärder, maila till studentstod@su.se. Studenter med dyslexi vänder sig med fördel direkt till dyslexipedagog [Elisabeth Åman](#).

Särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier

Studenter med funktionshinder har möjlighet till s.k. särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier. Som exempel kan nämnas alternativa examinationsformer, såsom förlängd tentamenstid m.m. Det ankommer på varje berörd student att, i den mån han eller hon vill ta del av de särskilda åtgärder som har utlovats, inför kursstarten i varje ämne i god tid (**minst 4 veckor**) kontakta institutionens kontaktperson. Genom ett skriftligt intyg från Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning vid Stockholms universitet skall studenten styrka att han eller hon har en funktionsnedsättning. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är biträdande studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se

Examination vid funktionshinder

Studenten måste **senast 3 veckor** före tentamenstillfället meddela kurssekreterare/amanuens att examinationen skall genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Den elektroniska blanketten finns tillgänglig i FastReg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursutvärderingen övervägs alltid noga.

Utformning av rättsfallskoncentrat

Ett rättsfallskoncentrat innebär en sammanfattning av ett rättsfall med eventuella egna kommentarer. Koncentratet ska ge en rättvisande bild av rättsfallets omständigheter och slutinstansens majoritetens mening. Du ska alltså inte behandla parternas ståndpunkter, underinstansens domar, skiljaktiga meningar, eller föredragandens mening. Syftet med koncentratet är att en jurist som läsare på ett snabbt sätt ska kunna uppfatta det viktiga i rättsfallet. Det gäller att redovisa relevanta fakta och den eller de rättsfrågor som fallet aktualiserar. De bakomliggande syftena med koncentratet är att förbättra din förmåga att fokusera, koncentrera och urskilja relevans, att använda ett juridiskt ordförråd, och att öka din förståelse av juridiska begrepps innebörd, relativa precision och inbördes systematiska förhållanden.

Inled rättsfallskoncentratet med att ange rättsfallets beteckning och ditt namn som författare av koncentratet. Rättsfallskoncentratet ska innehålla följande rubriker: Fakta eller omständigheter; Rättsfråga/or; HD:s, MD:s eller EUD: lösning; Egen kommentar.

Du måste noggrant läsa hela rättsfallet innan Du skriver koncentratet. Det är endast det mest centrala i rättsfallet som Du skall behandla. Det gäller att sortera bort allt det som inte är av absolut relevans. När Du redogör för fakta i rättsfallet måste Du tänka på att dessa kan vara stridiga i målet, parterna kan ha skilda uppfattningar om händelseförloppet eller del av detta. Du måste då beakta detta så att inte inledningen av koncentratet (fakta) blir missvisande.

Rättsfrågan eller rättsfrågorna skall Du formulera kortfattat. Det räcker i de flesta fall med en mening. Ett vanligt sätt är att börja med orden ”Fråga om”. Rättsfrågan formuleras som ett påstående. Den rättsfrågan som du ska behandla är den som den sista instansen har befattat sig med i domskälen.

Det ska inte vara fråga om ett ordagrant återgivande av domskälen utan ett återgivande med författarens egna ord. Däremot kan det vara klokt att ordagrant återge vissa mer normerande uttryck, i form av korta partier. Redogörelse för domskälen ska inte innehålla slutsatser, kommentarer eller andra värdeomdömen av den som författar rättsfallskoncentratet. Dina egna kommentarer ska hållas åtskilda under en separat rubrik.

Rättsfallskoncentratet ska omfattas ca en A4-sida, med sedvanlig stil, marginal och radavstånd (1,5). Den språkliga utformningen av koncentratet är viktig. Bemöda Dig om att skriva god svenska. Språket skall vara vårdat, korrekt och klart. Undvik allt för ålderdomliga uttryck liksom uttryck som är allt för präglade av talspråk. Tänk på att Du använder rätt tempusformer. Redogörelsen för fakta skall göras i imperfekt då det är fråga om ett avslutat händelseförlopp. Vad gäller rättsfrågor, lösning och egna synpunkter kan Du välja det tempus Du själv tycker är lämpligt.